

שמו ברז

מה עוללו עבודות
הפיתוח בכניסה לעיר
למעיין ליפתא?

10

המעייין. הולך ונעלם | צילום: ויקיפדיה

בגלל הבנייה: מעיין ליפתא מתייבש

מחקר של סטודנטיות במכללת הדסה מצא כי הירידה החדה בשפיעת מקור המים היא תוצאה לא רצויה של המיזמים הרבים מסביב והפיתוח באזור הכניסה לעיר

מים בכל שנה. האספלט והבטון למשל, שהם חלק מהפיתוח העירוני, מכסים קרקע טבעית ובכך מונעים למעשה את הלחול המשקעים לתת-הקרקע ומקטינים את שפיעת המעיין. הפעילות בתת-הקרקע (כגון מנהרת הרכבת המהירה) פוגעת גם היא במערכת הזרמת המים אליו.

אחד הממצאים החשובים במחקר שלהן הוא שאף שהיתה ירידה בכמות המשקעים, עדיין מגמת הירידה בשפיעת המעיין היתה גדולה יותר ולכן לא ניתן לייחס את הירידה בשפיעת מקור המים רק לירידה בכמות הגשמים.

את שפיעת המעיין בשתי תקופות: לפני הבנייה העירונית המסיבית שהחלה באזור המעיין ואחריה, ובשנים: עד שנת 1992 ולאחר שנה זו, שאז נוכחות הדחפורים והטרקטורים היתה גדולה, בעיקר בגלל עבודות תשתית כגון סלילת נתיבי בגין והפרויקטים השונים הקשורים להכשרת קו הרכבת המהירה בין תל אביב לירושלים.

תוצאות המחקר מלמדות כי יש ירידה משמעותית בשפיעת מעיין ליפתא מאז שהחל הבינוי המואץ, ובשנים האחרונות יש במעיין הפסד משמעותי של אלפי מ"ק

קוטי פונדמינסקי

מחיר הפיתוח: התייבשות המעיין ההיסטורי. כך עולה ממחקר חדש שבדק את הגורמים לירידה הכל כך חדה בשפיעת מקור המים ההיסטורי בכניסה לעיר.

נועה שנברגר ורננה בן-דוד, סטודנטיות מהחוג למדעי איכות הסביבה במכללת האקדמית הדסה, ניסו לענות על השאלה מה גרם לירידה בשפיעת המעיין, במסגרת פרויקט הגמר שלהן. כחלק מהמחקר הן בחנו